

رفتار فتوسنتزی و تعرق گل رز رقم هاباری در پاسخ به تغییرات نور و دما

منصور مطلوبی، حسن ابراهیم زاده، احمد خلیقی، محمدرضا حسن دخت

دانشجوی دکتری باغبانی، گلکاری دانشگاه تربیت مدرس،

استاد دانشکده علوم دانشگاه تهران،

استاد دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران و

استادیار دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس

رزهای بریدنی در اغلب نقاط جهان در داخل گلخانه پرورش یافته و تولید می شوند. گلخانه ساختاری است که شرایط محیطی مناسب لازم شامل (دما، نور، رطوبت و CO_2) برای رشد گیاهان را فراهم می کند و دما و نور از عوامل مهم محیطی هستند که با کنترل آنها در داخل گلخانه می توان در رشد و گلدهی گل های بریدنی دخالت کرد. معلوم شده است که نور و دما به ترتیب به میزان ۷۰ و ۵ درصد فتوسنتز خالص تاج پوشه رزهای گلخانه ای موثر است. بررسی عکس العمل رزهای گلخانه ای به تغییرات نور در دمای محیطی به ما کمک خواهد کرد تا کنترل بیشتری بر سرعت رشد و گلدهی گیاهان داشته باشیم. به منظور مطالعه روند تغییرات

فتوسنتز و تعرق رز رقم هاباری در پاسخ به تغییرات نور و دما تحقیقاتی در گلخانه شریف گل پارس واقع در ۱۵ کیلومتری جاده تهران- کرج انجام پذیرفت. تحقیق در دو آزمایش جداگانه به صورت کرت های خرد شده در قالب طرح پایه بلوک های کامل تصادفی پیدا شد. در آزمایش اول فاکتور اصلی در دو سطح (شامل شاخه های خم شده و ایستاده) و فاکتور فرعی در پنج سطح (شامل دماهای ۱۵ ، ۲۰ ، ۲۵ و ۳۰) مورد مطالعه قرار گرفت. در آزمایش دوم فاکتور اصلی مثل آزمایش اول فاکتور فرعی در دوازده سطح شامل شدت های مختلف نوری (۲۲ ، ۱۰۰ ، ۲۰۰ ، ۳۵۰ ، ۵۰۰ ، ۶۵۰ ، ۸۰۰ ، ۱۰۰۰ ، ۱۲۰۰ و ۱۴۰۰ میکرو مول CO₂ در متر مربع در ثانیه) انتخاب گردید. اندازه گیری فتوسنتز و تعرق توسط دستگاه (ADC Bio Scientific) L.MAN-Lc4 Ltd.UK در سه قسمت هر شاخه انجام شد، بعد از میانگین گیری عدد نهایی به عنوان مشاهده ثبت گردید. تجزیه واریانس داده ها نشان داد که تغییرات دما در میزان تعرق اثر معنی دار داشته ولی در فتوسنتز موثر نیست. تغییرات نور در میزان فتوسنتز و تعرق برگ اثر معنی دار نشان داد. همبستگی خوبی نیز بین نور و فتوسنتز و همچنین دما و تعرق به دست آمد.